

Till

Riksdagens Ombudsman

Inom Stockholms polisdistrikt har en intern utredning utförts och som i sin form av en rapport avlämnats i december 1987 under rubriken "RAPPORT MED ANLEDNING AV PÅSTÄENDEN OM HÖGEREXTREMISM M M INOM STOCKHOLMSPOLISEN".

Rapporten tar upp och behandlar olika i pressen uppmärksammade förhållanden, som skulle peka på en extremistisk inställning i politiska frågor hos enskilda polismän.

Rapporten har karaktären av en "hörsagensredovisning" och där ej bestyrkta påståenden och anklagelser varvas. I denna ostringenta textmassa påstås exempelvis att några för poliser arrangerade "herrmiddagar" utgjort ett så påtagligt bevis för extremism, inte minst hos den arrangerande polis mannen, att detta skulle föranleda disciplinär åtgärd.

I bilaga återfinns en förteckning över de ämnesområden, kring vilka föredrag hållits av olika talare i anslutning till middagarna. Här rör det sig huvudsakligen om allmänna samhällsämnen, endast i några fall om ämnen, som speciellt är av intresse för polismän som i grupp och yrkeskår.

Från dessa sammankomster har rapporter influerat till säkerhetspolisen. Rapporterna synes ha innehållit uppgifter om deltagarnas beteenden, karaktären av frågor till föredragshållaren m m. Rapporter av detta utomordentligt känsliga slag har sedan vidarebefordrats till regeringen och förekomsten av dessa iakttagelser publiceras nu av polisstyrelsen i Stockholm med polisledningens och rikspolisstyrelsens godkännande i en ej sekretessbelagd rapport, som kan spridas offentligt.

Det måste mot den bakgrunden starkt ifrågasättas om förfarandet står i överensstämmelse med sekretessbestäm-

melser rörande dylika uppgifter. Det måste också ifrågasättas om förfarandet att säkerhetsbevaka enskilda sammankomster står i överensstämmelse med mötesfriheten så som den uttrycks i grundlagen.

Svensk polis skall tydligen enligt gruppens mening försäkra sig i förväg om, att inte festen kan tänkas orsaka minskat förtroende från allmänheten för polisen.

Över huvud taget tycks utredningsgruppen ha den uppfattningen att tillställning, anordnad av svensk polisman, utan vidare får bli föremål för undersökningar, om något otillbörligt ägt rum, t ex att någon har utbringat "en skål i champagne", något som utredningsgruppen speciellt fastnat för. †

Det hemställs att riksdagens ombudsman särskilt granskar dessa förhållanden.

Vad sedan avser frågan om ett påstått genomfört telefonsamtal till vakthavande befäl vid Norrmalmspolisen natten till den 1 mars 1986, relateras uppgifter som lämnats av polisinspektör Anders Björneberg. I verkligheten har polisinspektör Björneberg inte blivit hörd om sina iakttagelser i anslutning till samtalet. Frågan är inte desto mindre av central betydelse, när det framgår att utredningsgruppen bygger sin framställan om omfattande disciplinära åtgärder på detta telefonsamtal.

Här hävdas, att polismannen på icke solida och korrekta uppgifter uppträtt klandervärt. Vidare sägs, att han "visat prov på ett så dåligt omdöme att det i sin tur... etc...". Här har utredningsgruppen dels uttalat sig ytterligt nedsättande om en tjänsteman utan grund, dels har gruppen på denna avsaknad av grund föreslagit att tjänstemannen skall förhindras arbeta, dvs försättas i disponibilitet, vilket får anses vara ett mycket svårt straff.

Det hemställs mot den bakgrunden, att riksdagens ombudsman utreder de verkliga förhållandena och huruvida verkligt förhör hållits med pingsp Björneberg. I anslutning härtill bör jämväl utredas om pingsp Björneberg getts möjlighet att godkänna de av honom påstått lämnade uppgifter.

På sid 31 i utredningens rapport redogörs för att "polisman har utpekats... osv". Redan på denna lösa grund finner utredningen skäl att efterhöra polismannens politiska åsikter. Polismannen har av vad som framgår av utredningen underkastats regelrätt utfrågning om sin politiska hemvist.

I detta fall uppkommer fråga om utredningens ansvariga bedrivit sin utredningsverksamhet på ett sätt som från grundlagssynpunkt är acceptabelt.

Det hemställs, att granskning sker huruvida förfarandet strider mot Regeringsformens bestämmelser.

I nästa avsnitt i utredningen uppkommer samma frågeställning. Här gäller det en polisman som "påståtts" ha blivit iakttagen i TV då han deltagit i en demonstration som "sannolikt var anordnad av en extrem högerorganisation".

För det första är det inte belagt att polismannen deltog i demonstrationen, för det andra känner inte utredningen till om denna ens var av extrem karaktär. Trots detta har utredningsgruppen funnit skäl att förhöra polismannen om hans politiska åsikter och till yttermera visso om han tillhör eller tillhört något politiskt parti.

Förfarandet från utredningsgruppens sida framstår som synnerligen betänkligt från rättssäkerhetssynpunkt. Utan ens skälig misstanke har gruppen anställt utfrågning av en enskilds-politiska uppfattning och partitillhörighet. Avvägningspunkten i fall av denna karaktär måste vara föremål för en noggrann analys. Intresset från allmän synpunkt att utreda en enskild persons parti- eller politiska hemvist kan naturligtvis uppstå. Men grunden för att utreda en sådan starkt grundlagsskyddad uppgift måste då grundas på ett ur alla synpunkter vederlagt oacceptabelt beteende, som syftar till att undergräva en bred allmänhets förtroende för en myndighet inom rättsområdet.

Att enbart på hörsägen och lösa, ej vederlagda och kontrollerade uppgifter anställa personligt förhör om politiska sympatier får anses som utomordentligt betänkligt.

Liksom i det tidigare angivna fallet uppkommer här frågan om utredningsgruppen genom att utröna enskilds politiska uppfattning förfarit i strid med Regeringsformen.

Det hemställs, att granskning sker huruvida förfarandet i detta fall strider mot Regeringsformen.

I ett annat enskilt fall har utredningsgruppen anställt förhör med en enskild polisman mot bakgrund av att han "tidigare skall ha utpekats omfatta en extrempolitisk uppfattning" och att han i ett radioprogram sagt att han i tjänsten på bandspelare skall ha spelat Björneborgarnas marsch, vilket är den finske presidentens marsch och som kan jämföras i Sverige med Kungssången.

Man frågar sig: Vem bedömer vilken musik en polisman i vårt land får spela? Och av vilket skäl har en politiskt tillsatt utredningsgrupp som den ifrågavarande anledning att utreda, över huvud taget ta befattning med frågan om vilken musik som svenska polismän i eller utanför tjänsten spelar? Efter vilka lagföreskrifter kan det åligga en utredningsgrupp att befatta sig med sådana saker?

Gruppen har anställt förhör på dessa mycket diffusa och helt obegripliga skäl. Det framgår av utredningen, att gruppen också här utrett vilken politisk uppfattning ifrågavarande person har. I detta fall är endast styrkt, att personen i fråga spelat en marsch, som älskas och äras av det finska folket. Detta har ansetts vara skäl nog att företa en så utomordentligt integritetskränkande

handling som att förhöra personen om hans politiska uppfattning.

Här liksom i tidigare fall uppkommer frågan om det legala i utredningsgruppens förfarande, att utan någon som helst grund anställa förhör i en starkt grundlagsskyddad fråga.

Det hemställs också här, att granskning sker huruvida förfarandet i detta fall strider mot Regeringsformen.

Utredningen har vidare i sin rapport tagit med en uppgift att den polisman, som anklagas för anordnandet av extrema herrmiddagar skulle vara densamme, som anonymt ringt till Drottningholms slott och fällt nedsättande omdömen om Hans Majestät Konungen.

Den utpekade polismannen fick, för att fria sig själv, på eget initiativ låta göra en röstanalys av samtalet, som bandats. Analysen, som borde gjorts av polisen, kunde klart fastslå, att den utpekade polismannen inte var den, som ringde det anonyma samtalet till Drottningholm.

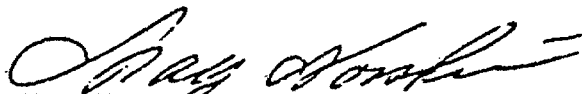
Ärendet prövades av åklagare, som fann att misstankar om brott av den utpekade polismannen inte förelegat.

Frågan är varför utredningen tagit med denna händelse över huvud taget i sin rapport, speciellt som den utpekade polismannen friades.

Avslutningsvis hemställs om en granskning i övrigt av ovan nämnda utredning, om utredningsgruppens arbete i något hänseende strider mot gällande grundlagar och grundlagsskyddade rättigheter.

Eftersom utredningsgruppen sorterar under Stockholms polisstyrelse, bör ansvar för rapporten och de slutsatser som görs i den också falla på denna.

Stockholm den 18 juni 1988

May Norström

████████████████████

██████ ██████████

FÖRTECKNING ÖVER FÖREDRAG VID DE S K HERRMIDDAGARNA MELLAN 1982 - 1984.

Skolan förr och nu

Hur fungerar vårt ubåtsförsvaret utefter Sveriges kuster ?

Är den polisiära skyddsutrustningen bra, eller finns det andra, bättre alternativ ?

Om vänstervridningen i massmedia

Om sjukvården i Sverige - hur fungerar den ?

Om försvaret av Mälardalen

Polismannens olika roller inför domstol

Vad är terrorism ?

Fungerar vårt kuppförsvaret i Stockholm ?

Advokaternas etik - fungerar den ?

Hur fungerar kontakten massmedia - polis ?

Om påstått Sovjet-spionage i Sverige

Har de som studerar på universitetet idag för dåliga förkunskaper ?

7.65 Walther - är det en bra tjänstepistol eller finns andra alternativ ?

Om överlevnad i skog och mark

Marinen - är den styvmoderligt behandlad i förhållande till andra vapenslag ?

Är försvaret av Mälardalen effektivt ?

Finns det någon chans att överleva en kärnvapenexplosion om man inte går åt i initialskedet ?

Arbetarrörelsens historia i Sverige

Hur står det till med Sveriges ekonomi i förhållande till andra länders ?

Har vi för höga skatter i Sverige mot bakgrund av vad vi erhåller ?

Är det risk för ministerstyret i Sverige ?

Skall Sverige exportera vapen ?

De borgerliga åren i regeringsställning - vad hände egentligen ?

Hur fungerar bostadspolitiken i Stockholm ?

Privat eller samhällsstyrd barntillsyn ?

Om släktforskning ?

Kriminalvården av idag - hur effektiv är den ?

Om det Svenska ståndssamhället